

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ

Տարեկան 12 ֆր.

Վեցամսեայ 6 ֆր.

ԱՐՏԱՍՍԱԶՄԱՆ

Երկու քիւր միկ ծաւրով
Տարեկան . . . 14 ֆր.

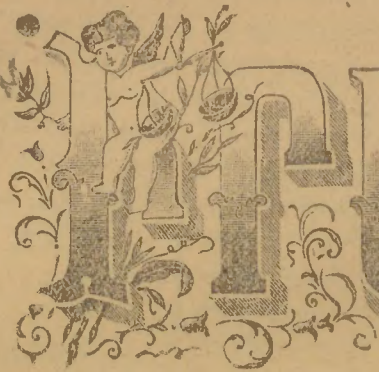
Վեցամսեայ . . . 7 ֆր.

ԱՍԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. 60 Տօլար
Վեցամսեայ 1. 50 »

Կ Ա Ն Խ Ի Կ

Մահաւոյնի մարտ
20 տարեկան

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն Ե Ի Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՅՆՆ ՉՈՐԵՔԵՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱՔ

ՀԱՍՑԷ

Rédaction du journal

„Iraounk“

VARNA (Bulgari.)

Редакция

на ВѢСТНИКЪ

Иравунк“

ВАРНА

Հրատարակւոք եւս չեմ
տրուիր

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՐԵՒՆ
Ի ՎԱՌՆԱ

Ն Ի Ս Տ Ա .

Վառնա 29 Մայիս 1905

Ի Խորհրդարանի թաղ. Խորհրդոյ

ՆԵՐԿԱՅ ԱՆԴԱՄԻՐ

- Տէր Վահրամ քնն. Մըսթրիան
- Տէր Տօք . Թորոսեան
- » Սարգիս Քերտեան
- » Յակոբ Թօսպրըզեան
- » Յակոբ Գուրպէթեան
- » Փիլիպպոս Հալաճեան

Մայիս 26 ին եկեղեցւոյ շրջ-
լափակին մէջ տեղի ունեցած
ժողովրդական Համագումարին ու-
րոշմամբ՝ Արթ. Տ Վահրամ հօր
կողմէ ստացուած հրաւիրագրին
համեմատ՝ ներկայ եղող վեց
անդամներով բացուեցաւ Առաջ.
Յանձնախմբին Ա. նիստը :

Որոշումներ

Ա. Նախ հարկ դատուեցաւ կար-
գալ Համագումարին որոշումները
որ հետեւեալն է

Վստանայաբնակ հայերս, շուրջ 400
հոգի , հաւաքուելով եկեղեցւոյ բակին
մէջ , հրապարակաւ կարծեաց փոխա-
նակութիւններ ընելէ վերջ, Առաջ-
նորդական խնդրոյն նկատմամբ հետեւ-
եալ որոշումներ տուինք :

Ա. Նկատեցինք թէ Պուլկարահայոցս
եկեղեցական, կրթական , աղքատին եւ
քաղաքական շահերը կը պահանջեն
անպատճառ եպիսկոպոս-Առաջնորդ
միջնորդ, սահմանադրական հիմքու-
վրայ ընտրուած ժողովականներով :

Բ. Վառնայաբնակ հայերս կրկին
կը հաստատենք այն որոշումը թէ Ա-
ռաջնորդութեան ծախուց համար պատ-
րաստ ենք , 1903 ին մեր հանդիսա-
ւոր խոստումը յարգելով, տարեկան
1400 ֆր . վճարել :

Գ. Նկատելով թէ Պուլկոյ Պատրի-
արքարանը թուրք կառավարութեան
ճշուններուն տակ անկարող է մեզ
զրկել մեր պէտքերուն համապա-
տասխան յատկութիւններով օժտուած
բարձրաստիճան եկեղեցական մը, կ'ո-
րոշենք գիմել վեհ. Կաթողիկոսին
եւ իրմէ խնդրել մեր ընտրելի Առաջ
նորդին վաւերացուած եւ առաքուած ,

Դ. Խնդրել նաեւ վեհ. Կաթողիկո-
սէն որ իւր փողմէ Պատուիրակ զրկէ
մեզ Տէր Եղիշիկ եպ. Ապահունին , ու-
րուն պաշտօնը ըլլայ Պուլկարիոյ ա-
ռաջնորդական ընտրութիւնը ի գլուխ
հանել :

Ե. Առաջնորդական այս կարեւոր
խնդրոյն համար Պուլկարիոյ միւս
հայաբնակ քաղաքներու ազգայնոց
եւ թաղականութեանց հետ բանակցե-
լու եւ հարկ եղած պաշտօնական դի-
մումները ընելու համար կ'ընտրենք
Յանձնախմբ մը եօթը անձնաւորու-
թիւններէ բաղկացեալ, որոնք խոր-
հրդակցելով տեղւոյս Պատ. Թաղ.
Խորհրդոյ հետ , նախաձեռնութիւն
ստանձնեն եւ զիմումներ ընեն որոնց
որ հարկ է :

Չ. Յանձնախմբին անդամ ընտրե-
ցինք միաձայնութեամբ Արթ. Տէր
Վահրամ քնն. Մըսթրեան, Տ. Տ. տօք.
Թորոսեան, Սարգիս Քերտեան, Յա-
կոբ Թօսպրըզեան , Փիլիպպոս Հա-
լաճեան , Յակոբ Գուրպէթեան եւ Ար-
շամ Բալաճեան :

Համագումարի սոյն որոշումնե-
րը Յանձնախմբիս ներկայ վեց
անդամներուն միանգամայն ըն-
դունելի լինելով, միաձայնու-
թեամբ որոշուեցաւ ստանձնել
ժողովուրդին կողմէ յանձնուած
այս պաշտօնը :

Բ. Դիւանի ընտրութեան ձեռ-
նարկուելով, միաձայնութեամբ
ընտրուեցան Տ. տօք. Թորոսեան
Ատենապետ եւ Տ. Յակոբ Գուր-
պէթեան Ատենապետի Ընտր-
եալ ընդունեցին իրենց պաշ-
տօնը :

Գ. Մի առ մի նկատի առնե-
լով Համագումարի որոշումները
եւ յետ խորհրդակցութեանց , ո-
րոշուեցաւ խնդրել Վառնայի
Պատ. Թաղ. Խորհուրդէն որ բա-
րեհաճի Համագումարի միջնորդ
որոշումները հաղորդել Պուլկա-
րահայոց բոլոր թաղ. Խորհուրդ-
ներուն եւ յանձնարարել որպէս-
զի անոնք ալ իրենց կարգին
տեղական ժողովուրդին կամքը
առնելով այդ մասին, իրեն հա-
ղորդեն :

Դ. Որպէս զի Համագումարին
որոշումներուն զարմադրութիւնը
եւ բաղձալի եղանակաւ Առաջնոր-
դական ընտրութիւնը չը յապա-
ղի , որոշուեցաւ Յանձնախմբիս
կողմէ լրագրաց միջոցաւ կոչ
ընել Պուլկարիոյ բոլոր հայաբը-
նակ քաղաքներու ազգայնոց , որ
իրենք ալ այս կարեւոր խնդրոյն
մղում տան եւ օժանդակեն տե-
ղական թաղականներուն :

Ե. Լրագրաց տրուելիք կոչին
խմբագրութիւնը գիւնին յանձ-
նուելով, նիստը գոյուեցաւ ժա-
մը 4 ին :

Ատենապետ Ատենապետ
Յ. Գուրպէթեան Տօք. Թորոսեան

ԿՈՉ

Ա. Ռ

ՀԱՄԱՅՆ ՊՈՒԼԿԱՐԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆ

Պուլկարիոյ Առաջնորդական
Վիճակի մը վերածելու անխուսա-
փելի պէտքը, անհրաժեշտութիւ-
նը արդէն իսկ ամէն հայ զգա-
ցած եւ այդ պէտքին գոհացում
տալու համար հարկ եղած աշակ-
ցութիւնը խոստացած ըլլալով ,
հոս աւելորդ պիտի ըլլայ այդ
մասին ծանրանալ, քանի որ նոյն
հանգիստաւոր խոստումներէն վերջ
անոր կարեւորութիւնը չէ մեզ
մացած, այլ աւելի շեշտուած է :
Միայն հոս մատնանշել հարկ է
թէ, Պուլկարահայոցս կողմէ այն-
չափ սղեւորութեամբ ընդգրկու-
ած եւ բաղձացուած առաջն. խնդ-
րոյն ցարդ անլուծելի մնալուն
պատճառը ուրիշ բան չէ բաց
եթէ մեր սխալ դուռ զարկած
լինելն :

Մենք մինչեւ ցարդ մեզ ա-
ռաջնորդի մը առաքումը ակըն-
կալած ենք Պուլկոյ Պատրիարքա-
րանէն, որ թուրք կառավարու-
թեան ճշուններուն տակ կարող
չէ եղած ոչ մեր ուղածը եւ ոչ իսկ
իր ուղածը մեզ տալ . այլ ան
պարտաւորուած է անպատճառ
թուրք կառավարութեան սիրած
մէկ վեղարաւորը մեզ զրկել իբր
հովիւ կամ առաջնորդ, որով մեզ
ենթարկել կերպով մը թուրքին
քահանայութիւն ու վերահսկողու-
թեանը, ինչ որ մեր ազգային
շահերուն տրամագծօրէն կը հա-
կառակի Հետեւաբար մեր բաղձա-
լիք դուռը Պուլկոյ Պատրիարքա-
րանին դուռը չէ :

Այս սրտադաներուն տակ պէտք
է մենք գիմենք վեհ. Կաթողի-
կոսին, որ հոգեւոր գերիշխանն է
Պատրիարքարանին եւ հայրը
համեմայն Հայոց : Ինք կըմ-

բռնէ մեր զրկումին ծանրութիւ-
նը եւ կը հաճի տալ մեզ ինչ որ
մեզ պէտք է, եւ ինք կարող է
մեզ ընծայել այն դիւրութիւն-
ները զորս Պատրիարքարանը
տաանակ տարիներու ընթացքին
մէջ կարող չեղաւ տալ : Հոս
չենք ուզեր այն տեսակ բացառ-
ութեանց եւ մանրամասնու-
թեանց մէջ մտնել որոնք յար-
մար չեն հրապարակ դրուելու :

Յիշ, Յանձնախմբիս կոչ կընէ
Պուլկարիոյ բոլոր քաղաքներու
յարգող հայ հասարակութեանց որ
խմբովին գիմում ընեն եւ ուժ
տան իրենց տեղական թաղակա-
նութիւններուն , որպէսզի այս
վերջինները քաջալիրուած ժո-
ղովրդեան սղեւորութիւնէն ,
զան միացնել իրենց ուժերը
Վառնայի թաղ. Խորհրդոյն, որ
այս առթիւ, իբր Պուլկարիոյ էն
բաղձահայ կեդրոնին ներկայա-
ցուցիչը, նախաձեռնութիւն ըս-
տանձնած է ժողովուրդին ար-
տայայտած հաւաքական բաղձան-
քին յենլով :

Ի Դիմաց Առաջն. Յանձնախմբին
Ատենապետ Ատենապետ
Յ. Գուրպէթեան Տօք. Թորոսեան
29 մայիս 1905
Վառնա

ՆԱԽԻՋԵԻԱՆԻ ԿՈՏՈՐՍԾԸ

ԺՆՆԻՎ 29 Մայիս

Տիգրիսէն ստացանք տաղնապե-
ցուցիչ նոր հեռագիր մը :

Եւեւանի նահանգին մէջ քաղաքուն
հայ գիւղեր կողոպտուած եւ այրած են :
Բնակիչները՝ որ մեծ գիւղի մը մէջ
ապաստանած են, հոն ալ պաշարման տակ
են :

Կոտորածներ տեղի ունեցան Եւ-
սիպեանի մէջ, ուր սով կը տիրէ :
Այս վայրագութիւնները գործուած
են թաթարներու եւ քիւրտերու կողմէ,
որոնք, յենլով ոռոս սատիկան, Ե-
թեան, կը տանջեն անգէն հայ փոք-
րամասնութիւնը :

Այս կոտորածները կանխապաշա-
տուած հետզհետ կը տարածուին :

Տիգրիս 31 մայիս 1905

Նախիջևանի կաթողիկոսական փո-
խանորդը հետեւեալ տեղեկագիրնե-

«Դ պատասխան ձեռ. 26 Ապրիլ
Թուականա խնդրալիրին կրթա
Տեսչության կը յայտարարէ ձեռ
հոգաբարձութեան Ռոյշնագիրը
հրատարակուցման մասին հակա
ընկալով «Առաջաց» ընտրութեան
հրատարակուցման կանոնադրին» 1
յոդուածին, չկրնար վաւերացու-

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

դուք պարտաւոր էք (°) անմիջապէս վերադառնալ ձեր պաշտօնը :
(Կնիք եւ Ստորագրութիւն)

Նոյնիմաստ գրութիւն մըն ալ նոյն օրն իսկ զրկուեցաւ պ . կրթ. տեսչին կողմանէ հոգաբարձութեան ի գիտութիւն :

Այս պաշտօնագրին հիման վրայ գացի վարժարան . ուր հոգաբարձութիւնը մերժեց ընդունիլ զիս առանց պատճառաբանութեան :

Արդ՝ այդ դուռ իրողութիւններէն կը հասկցուի որ՝

1. —Հոգաբարձութիւնը իր արարքին անիրաւութիւնը(?) պարտկելու համար ուզած է յենակէտ մը ունենալ եւ այս նպատակաւ իր թիւ 14 պաշտօնագրին մէջ «կրթական տեսչին պատուէրին համաձայն» բառերը դորձած է . մինչդեռ կրթական տեսչին կողմանէ ո եւ է հրաժանգ չէ տրուած իրեն այդ մասին :

2. —Հոգաբարձութեան գործածած վերոյիշեալ բանաձեւը բացարձակապէս կ'ստուգէ որ հոգաբարձութիւնը ինք եղած է առաջին անգամ կըրթական տեսչին միջամտութիւնը հրաւիրողը այս խնդրոյն մէջ :

3. —Ես պարտաւոր էի այդ հիման վրայ զիմի միեւնոյն անձին՝ որ իմ հրաժարեցմանս իբր թէ հրամանը առւած էր , պէտք եղած բացատրութիւնը պահանջելու համար անկէ :

Հոգաբարձութիւնը այսօր անել զբոլորութեան մը մէջ դրած է ինքզինքը , քանի որ պաշտօնագէտայնպէս հրամանի մը կրթնելով հրաժարեցողցած է զիս , որուն բոլորովին հակառակը գոյութիւն ունի այսօր իրապէս : Իրեն գործն է այդ գրութեան մէջէն ելլիլ : Ինք պաշտօնական մարմին մը ըլլալով չի քաշուեցաւ իրեն յանձնուած հաստատութիւն մը օտար միջամտութեան ենթարկել : Եւ քանի որ հոգաբարձութիւնը այդ քայլը առաւ , հետեւանքներուն պատասխանատուութիւնը ինքն է որ պէտք է մտածէ : Եւ եթէ այդ հետեւանքնա-

րէն սարսափողներ կան—ինչ որ չեմ ըսեր թէ արգարացի չէ—գործուած անիրաւութեան (?) մը դէմ ինքզինքը պաշտպանողը չէ որ պիտի զգուշացնեն , այլ անիրաւութիւնը գործողը : Պէտք է հասկնան որ ուսուցչի մը անոր ասոր ձեռքը խաղալիչ չէ : Պուկարահայ ուսուցչի մը միակ ապաւէնը անիրաւութիւններու դէմ տիրող օրէնքն է , որուն պարտաւոր եմք զիմի կր հարկը ներկայանայ :
Յ. Պ. Տուրուեան

Դիտ իմք.—Պ. Յ. Տուրուեան իր այս բացատրութեամբ կը կարծէ ինքզինք արգարացոց , ըլլալ . բայց կը տխուրի :

Հոգաբարձութիւնը կրթական Տեսչին միջամտութիւնը չէ հրաւիրած պաշտօնագէտ , այլ անոր վարժարանայցելութենէն օգտուելով , կարծիքը անել ուզած է : Ասոր վրայ կրթական տեսչը հարկ դատած է Տեսչութեան վրայ ծանրացող ամբաստանութիւնները անձամբ ալ քննելու որով ստուգած է անխիղճ քանակութեանց տասնեակ դէպքեր . ըստ իրում իրաւունք տուած է հոգաբարձութեան արտաքսելու Տուրուեանը : Եւ նա արտաքսեց կրթական օրէնքին , անուղղայ ուսուցիչներու մասին , որոնք մէկ յօդուածին յենելով :

Եթէ կրթ. պ. Տեսչը իր կատարած քննութիւնները եւ իր բացորոշ յայտարարութիւնը , գրաւոր չըլլալուն պատճառաւ , անպաշտօն եւ հետեւապէս չեղիալ կը նկատէ , շատ կը սխալի . եւ այս սխալը իհարկէն ցոյց կը տրուի իրեն :

Պ. Տուրուեան ծիծաղելի կը դառնայ երբ կըսէ թէ անիրաւութիւն մը գործուած է իր դէմ զինք արտաքսելով . սրտեք կուգէ՞ր որ զինք ազատ ձգէին , որպէսզի չը խեղուած ու չարբիւնտած տղայ չը մնար վարժարանին մէջ :

Տեղական թերթի մը մէջ Պարկազէն Տ. Պիծակ վրդ. ի մասին գրուած անուանարկիչ թըղթակցութեան պարունակութիւնը հերքող նամակ մը ստացած ենք պատահական թղթակցէ մը , որ ցոյց կուտայ թէ վարժապետին բոլոր յանցանքն է Դաշնակցականներու գործունէութեանց ազդանքն սխալները մատնանշած եւ համեմատելի գործունէութիւն քարոզած ըլլալը :

Բայց զարմանալի է որ Տ. Պիծակ վրդ. չարաթէ մը ի վեր վառնա գտնուելով հանդերձ , ոչ եկեղեցի գացած է եւ ոչ պաշտօնական կամ ազգային շրջանակներու ներկայացած : Պատճառը :

—Գոհութեամբ կը տեղեկանանք թէ ռուսացի ծանօթ վաճառական Տ. Սարգիս Գուլում-ճեան իր ծննդավայրին մէջ աղջկոնց երկխալի վարժարան մը կառուցանել սկսած է զոր պիտի նուիրէ ազգին : Նոյն քաղաքի մէջ քանի մը տարի առաջ կառուցուած աղայոց վարժարանին ծախուց մէկ կարեւոր մասնալ յիշեալ վաճառականը վճարած էր :

—Երուսաղէմի նախկին երեւմտից տեսչի հաշիւները քննելու համար Պատրիարքարանը քննիչ յանձնախումբ մը կազմեց : Պատրիարքը առաջարկած է Երուսաղէմի Տ. Յարութիւն Պատրիարքին որ միաբանութեան հաշուապահան լսումէն երկու միաբան Պօլիս գան ու ներկայ գտնուին հաշիւներու քննութեան միջոցին :

«ՇԻՐԱԿ»
Արտասահմանի մէջ կարող գրիչներու ժամագրաւայր եղող հայդէսի մը պէտքը զգալի եղած էր ժամանակէ մը ի վեր : «ՇԻՐԱԿ» ամսաթիւրը որ տարւոյս սկիզբէն ի վեր սկսած է հրատարակուիլ Աղէքսանդրիոյ մէջ իմրագրութեամբ Տ. Տ. Վահան թէքէհանի եւ Միքայէլ Կիւրճեանի , կը լրացնէ այդ պէտքը . «ՇԻՐԱԿ» կախատակին Տ. Տ. Երուսաղ Օտեան , Արփիար Արփիարեան եւ ուրիշ կարգ մը կարող գրողներ :
ՇԻՐԱԿ ի տարեկան բաժանորդագրին է 15 ֆր . հասցէն է
Խմբագրութիւն «ՇԻՐԱԿ» հանդէսի (Եգիպտոս) Աղիսալիյիս

Ստացանք երկու կարծիք տեղեկանքներ արտասուած Ամերիկայի «Հայրենիք» շաբաթաթիւրին : Մին ԱՐՇԱԼՍՍՍ որ թրքահայ կեանքէ առնուած ողբերգութիւն մըն է , հեղինակութիւն վարդէսի . գինն է 1 ֆր . 25 անգմ . Միւսը Մօսկուի եւ Ջօնի աշխատելը , 45 էլիւրէ բաղկացեալ , խմբերու պատկերներով եւ քարտէզով մը . գինն է 50 անգմ .
Ստանալու համար զիմ Ղաշնակցական ցօմիտէներու :

Բրոֆ. Կ . Թումանեան լոյս ընծայած է «Պատմութիւն Արեւելեան խնդրոյ եւ առաջնորդ Հայկական հարցի» երկհատոր երկասիրութիւն մը , որ շատ մը հետաքրքրական եւ շատերուս դեռ անծանօթ էջեր կը պարունակէ Արեւելեան եւ հայկական խնդիրներու ու գործերու մասին : Կարծէ որ ամէն հայ կարգայ այս երկասիրութիւնը , որուն երկու հատորին գինն է 3 Շիլին .

ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ԿԱՐՄԻՐ ԺԱՄՈՒՑ

(Շար. նախորդ քիշէն)

Թ

Չկրցաւ շատ բան ըսել . ամէնուն հաւատարարի հարցուց . Ընտրէ՞ք , աղէ՞ք էք : Աստուծով ա մէկն ք ալ ողջ առողջ , հանգիստ էք : «Ամէնքը» խորհրդաւոր , ցած ձայնով մը արտասանեց : Ակնարկութիւն էր կոտորածին :

—Փառք Սատուծու , էֆէնտի , ողջ առողջ ենք . վրձակնիս յայտնի է ըսին :

—Ողջութիւն ըլլայ , Աստուծոյ ողորմութիւնը մեծ է , պատասխանեց :

Հոն , փողոցը , դասակարգերը իրարու կեղբայրակցէին ցեղին տառապանքներուն մէջ իրենց հաւատարմութեամբ : Էֆէնտին ու աղբարը միեւնոյն տանջանքներով կը խոչանգուէին , առանց խտրանքի , իբրեւ միեւնոյն ազգին զաւակները : Վսեմաշուք հայը , այն պահուն որ կը կործանէր այն վաշաներուն ձեռքերէն , որոնց առջեւ խոնարհ ներկայագու եղած էր , իրեն յենարան ու զօրավիզ կը գտնէր ժողովրդին սիրտը , որ կը ցօլալ աղքատ աշխատաւորներու երեսը , աշխատաւորներ

որոնց վրայ միշտ վերեւէն նայած էր : Օտարէն հողածուղ ժողովրդի մը համար եղբայրակցութեան զգացումին ամբողջ անուշութիւնը հիմակ կը զգար : Ու կը զգար նաեւ թէ շատ խորունկ իմաստ մը ունէր , ցեղին «սրտէ ի սիրտ ճամբայ կայ» քաղցրաստիկ առածը :

Մնաք բարով ըսելով , էֆէնտին ճամբան շարունակեց տրտմ ու խօհուն : Իր աչքերը ի դուր չորս կողմերը կը փնտռէին այն դէմքերը զորս պզտիկուց ի վեր տեսնելու վարժ էր : Ուր էին հայ համայնքը , որոնք իր անցած առնելը բարեւի կը կայնէին : Անոնց հետ ալ կուգէր երկու խօսք փոխանակել : Անոնք ալ կը կարօտնար այդ բոկէին : Եւ տեսաւ կոշտ կոպիտ , ժահաղէմ թիւրքեր՝ այն բարի ու համեստ մշտնջերուն տեղը անցած :

Կիրակի առտու կանուխ արթնցաւ : Արեւ տրեգակ որ մը կը ծագէր : Պատուհանը բացաւ ու լիաթոք չնչնց օդին քաղցրութիւնը : Հոն անուշը կ'իւրաւ , սուրճը խմաց , եւ նստած մնաց : Բանտարկութեան օրերուն ամբողջ խոնջութիւնը հիմակ այդ հանգստեան պահուն կը զգար : Երկար առնել հոն մնաց , միշտ մտածկոտ , մերթնդ մերթ «վա՛խ վա՛խ» մը հառաչելով . Ինչէ՛ր չէր ըրած , որպէսզի հայ ազգը օսմանցիներուն հաւատարմ ու անձնուէր մնայ , ներսէն Պատ-

րիարքէն մինչեւ գեղացի տէրտէրը , ամէնուն թշնամացած էր , առնուի դէմ կուռած էր հակաթրքական ձգտումներուն համար : Եւ ի վարձատրութիւն իր այս ծառայութեանցը , տանկելը զինքը կորսնած էր : «Վա՛խ , վա՛խ , վա՛խ» : Ու հագնուելու համար տեղէն ելլելով , ինքնիրեն ըր բարձրաձայն ըսաւ՝ «Եթէ արգարի հազիւ կեցցէ , մեղաւորն ուր երեւեցի» : Եթէ իրեն որ հաւատարմներուն հաւատարմին էր , այսպէս կրնէին , հապա ուրիշներուն ինչիս չէին ընել : Եւ հիմակ ա՛լ աղէկ կըմտնէր ներսէն Պատրիարքին , յեղափոխականներուն «անխոհմտութեան» պատճառը : Մորթելու համար գահակը վզին դրուած մարդէն , իր շարժումներուն մէջ զգուշաւոր խոհմտութիւն կրնա՞ր պահանջուիլ :

Հագուեցաւ . եկեղեցիին առնին էր , ելաւ դնաց . խորհրդարանին աչք մը նետուելով , շիտակ խնդրաւորապէս անցաւ , ուրկէ մտած առնելը ոտքերը թեթեւ մը զողողալ սկսան : Ժամկոչը ուրախութեամբ բնգառաջ եկաւ : Լին ալ իր բարեւը մտերմօրէն տուաւ : Էֆէնտին մեծկակ գոհունակութիւն մը զգաց , այն հինաուր զանցին տեսնելուն : Հայատառնցի պանգուխտներէն ան կը մընար միայն : Եկեղեցին արժանաբար լի էր . հոն ոչ ոք կրնար թուրք մը Աստուծոյ սպասաւոր դնել :

(Շարունակելի)

Ի Խ Թ Ա Ր

Դէօյլէրտէ միւթէ մէքքին ապօնէլէ-
րիմիդ՝ բանայիր միւսնապէթի իւր
Տօպրիէ Էնմէլէրինտէ՝ կազէ թա պօրճ-
լարընը ֆօթօկրաֆի Մ Սիստիկանա
էօսմէլէրինի բէճա խտէրիդ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Ձրանաղ Էլչիսի վէ Պապը Ալի
պէյնինտէքի բրըգտըմ մէսէլէ-
սի պիր իրատէ իւր ֆրանսըլա-
րըն լէհինտէ հալլ օլընմըն օլ-
մաղլէ, Էէնի թիւրք իսթիգրաղը
Բարիստէ յունիս 4 տէ թէտալի-
լէ չըգաճապ տըր :

— Գարատաղ սինօրը իւղէրին-
տէ Արնալուտարըն հաչարաթը
ասքէրլէրէ տախի սիյարէթ իթ-
միշ օլմաղլէ, թիւրք ասքէրլէ-
րի պիր գաչ իսթիսթիան քէօյ-
լէրտէ ճինայէթլէրտէ պուլըն-
մըն վէ պաշըպօղուղլարլէ պիր-
լէչուպ Գարատաղ ասքէրլէրի իւր
վուրուչմուշ օլըրգլարընտան ի-
քի հիւքիւմէթ պէյնինտէ իշ-
պուս մէսէլէ աղըր պիր հալ
քէսպ իթմիշ տիր, Բուս Էլչիսի
Մ. Ձինօվիէվ պու խուսուտա
Սուլթանըն տըգաթընը տալէթ
իթտի Եթօտըտ ճիւղարընտա իս-
թիլալ սէքիդ կիւնտէն պէրու
տէվամ իթմէքտէ տիր :

— Ալման Էլչիսի իմրէրաթօր
վիլնէլմին հէտիլէրինի Սուլ-
թանա թագաթի իթտի :

Տ Ա Խ Ի Լ Ի Է

Կէչէն սէնէ Պուլկարիանըն
Ձրանաղա սըբարիշ իթտիկի
իւշատէտ թօրըլէօր վաթօրլարը
Էաբըլուպ, գարատան վարնոյա
նաղ օլընմըն տըր զիրա թիւրք
տէվլէթի մէքքիւր հարպ վա-
թօրլարըն Սթանպօլ պօղաղընտան
կէչմէսինէ բաղի օլմամըն :

Մ Ո Ի Հ Ա Ր Է Պ Է

Ամերիկա ճուճուրիյէթ Բէյն-
սի Մ. Բուզվէլթ րուս վէ ճաթօն
Էլչիլէրինէ միւսալէհա իշիւն
պիր նօթա կէօնտէրուպ, իքի մու-
հարիպ տէվլէթլէր պէյնինտէ
ուսլ ճիւղէքէրէսինէ պաշլան-
մասըն թէքլիֆ իթմիշ տիր,
Բէվայէթէ կէօրէ ճաթօն իշպու
թէքլիֆի գապուլ իթմիշ օլա-
րապ, թարաֆէյնին մուրախա-
լարը վաշինկթօնտա թօրլանա-
ճապ ըմըլլար : Մ. Բուզվէլթ
սուլ շարթլարընա սուհուլէթ
վէրմէկէ վէ շարթլանմէի թան-
զիմ իթմէկէ հաղըր պուլընտը-
ղըն տախի պէյան իթմիշ տիր,
Բարիս կազէթալարը սուլ ի-
շիւն Մ. Բուզվէլթին թէվաթիւ-
թի գապուլ օլընտըգտան տօ-

լալը մէսրուր օլմաղլէ պէրապէր,
Բուսիանըն թաղմինաթը հար-
պիյէ Էօտէմէկէ վէ Էճնէպի ի-
լիմանլարա իլթիճա իտէն վա-
թօրլարը ճաթօնա թէքը իթ-
մէկէ րաղի օլմալաճաղըն պէ-
յանլէ, Էալընըղ Մանչուրիա վէ
Գօրէա իշիւն թէքլիֆ օլընան
շարթլարըն պիր գըմըր գապուլ
իտէճէկինի վէ Սախալինի տա-
խի թէքը րիգա կէօսթէրէ-
ճէկինի մէմուլ իթմէքտէ տիր-
լէր :

Ձագաթ Լօնտրատաքի ճաթօն
Էլչիսի ճաթօնըն սուլ շարթլարը-
նա շիմտիլիք հիշ պիր Էլչի աշնա
օլմաղլընը Սթանտարտա
պէյան իթմիշ տիր, Եու հալտէ
ճաթօն տէվլէթի միւսալէհա ի-
շիւն տանա քէնտի շարթլարընը
րէտմէն իպրաղ իթմէմիշ տիր :

— Բաղալէք նամ րուս կազէ-
թաթըն վէրտիկի մալիւմաթ
իւղրէ, շիմտիլէ գառար Բուսիա
430,000 քիշի Էօլիւ, Էարէլի վէ
Էէսիւր վէրմիշ տիր : Բարաճա
Բուսիանըն զարարը տահա պէօ-
յիւկ օլուպ, Բօրթ Արթուրըն վէ
Տալինին մուհաֆազաթ վէ Ման-
չուրիա շըմէնտըֆէրին ինչաղ
իշիւն 900,000,000 րուպլի սարֆ
իթմիշ, քէզա մուհալէպէնին
իպթիստաթընտան շիմտիլէ գա-
տար 330,000,000 րուպլի մէսա-
րիֆաթ իթմիշ վէ նէհայէթ պու
վէ սալիւր մէսարիֆլէրլէ պէ-
րապէր իքի միլիար րուպլի
պալիլ օլմուշ : Պալթիկ տօնան-
մասըն գըրմէթի իշպու մէպ-
լաղա տախիլ տէկիլ : Քէզա ալ-
տա 80,000,000 րուպլի մուհալէ-
պէ մէսարիֆի հէսապ օլընը-
յօր :

— Ձար Բօթտէսթլէնսքիէ պիր
թէլէկրաֆ քէչիտէսի իլէ, անըն
վէ պահրիէ ասքէրլէրին ֆէտա-
քալըրլարընտան տօլալը պէ-
յանը մէմուլէրիլէ իտուպ, մաղ-
լուպիլէթլէրի Ալլահըն րէյինէ
աթֆ իթմիշ վէ քէզա Բօթտէսթ-
վէնսքիէ սըհէթ թէմէնի Էյ-
լէմիշ տիր :

Թ Է Լ Է Կ Ի Ս Թ Լ Ս Ի Ր

— Վաշինկթօն 29 մայիս — Պիր
գաչ կիւնտէն թէքը սիլահ ի-
լան օլընաճաղը մէմուլ օլընըյօր :

— Եանկայ 29 մայիս — Բէվա-
յէթէ կէօրէ, ճաթօնիա թէքը
սիլահա բաղի օլմուշ : Տիկէր պիր
շայէայա կէօրէ, Մանչուրիա տա
ճաթօն օրտուսը Բուսլարը իհա-
թէ իտիճի հարէքթտէ պուլը-
նուպ, Էաղընտա միւտարէպէ
պէքլէնիլիյօր :

— Կուսնուլինտէն Բէթէր-
պուրկա մայիս 29 թարիլի
թէլէկրաֆէ պիլտիլիլիլի իւղ-
րէ, ճաթօնլար պէօյիւկ գուվ-
վէթլէ Բուսլարըն սուլ գօլընա
հիւճումա պաշլամըլլար :

Բ Ո Ի Ս Ի Ա

Քիէվին բօլիս նաչարնիկի ըՍ-
բիրիտօվիչ պիր մէճհուլ շախմըն
աթտըր իքի րօվէլվէր գուր-
չուլարը իլէ աղըրճա Էարէլէն-
միշ տիր : Միւթէճաթըր գաչ-
մըն :

— Բէթէրպուրկա Էաղըն պու-
լընան Բօթթէ նամ ֆապրիգաթը
Էանմըն տըր, իշպու ֆապրիգա-
տա իմալ օլընմաղտա օլան աս-
քէրլէ գալըլարը, շաթրլարը
վէ սալիւր մուհիմաթ քիւլիլէն
Էանուպ քիւլ օլմուշ շախ : Խաթա
թը պիր միլիոն րուպլի հէսապ
օլընմըն տըր :

— Միւթէք 27 մայիս — Տիւն տէհ-
չէթլի գարընըրլըրալ վուգու-
պուլտու, տիւքնալարըն գա-
րուլար գաթանտը : Ասքէրլէր
տիւքնալարըն ճաթլարընը գըր-
տըլար վէ Եահուուիլէրի խըր-
բալաթըրա զիրա պիր Եահուուի
պիր ասքէրլին քէսէսինի շալմըն
տըր : Եահուուիլէր թօրլանուպ
րէվօվէր տարպէլէրի իլէ ասքէր-
լէրին իւղէրինէ հիւճուլ իթտի-
լէր, ասքէրլէր քիլիսէ մէյտա-
նընա կէրի չէքիլտիլէր, օրտա
պաշպա ասքէրլէր անլէրէ պէք-
լէմէքտէ իտիլէր վէ օրտան
Էահուուի խանէլէրինի Էաղմա
իթմէկէ Էիւրիւտիլէր, Ժան-
տարմա միւտալէլէ իթտի Եա-
հուուիլէրտէն չօղլար Էարէլէն-
տիլէր վէ պիրի Էօլտիւ Պիր գաչ
ժանտարմա տախի Էարէ-
լէնտիլէր : չօգ ասքէրլէր տէր-
տէսթ օլընտըլար :

— Վիւքէլա մէճլիսի Մ. Պուլի-
կինին միլլէթ մէպուսլարը իշիւն
թէքթիպ իթտիկի ճէտվէլի մէպ-
տէն գապուլ իթտի : Մէպուս-
լարըն ինթիխալընա տալիւր
պէնտէր տախի գապուլ օլընտը-
լար : Ձագաթ պու ճէտվէլ սէր-
պէտիլէթ թաթֆիտար օլան,
լարըն արղուլարընա քէաֆի
կէօրիւմէյուպ Էէնի բօթէսթ-
լէրէ մահէլ վէրիյօր :

Ս Ո Ն Թ Է Լ Է Կ Ի Ս Թ Լ Ս Ի Ր

Բէթէրպուրկ 30 մայիս
Յունիս ալընտա Բէթէրպուրկ
աթըլաթէկէանը ֆէվգէլատէ
մէճլիսէ տալէթ օլընաճաղ տըր-
լար : Մէճլիսի մէպուսան իսէ
նոյիմբրտէ թէճէմիւ օլընա-
ճաղ տըր :

Երեւանտան մայիս 29 թարիլի-
լի թէլէկրաֆէ Վ. Վէտէմօսթի
կազէթաթընա իսպար օլընըյօր
քի պիր չօգ ասքէր Էէթիլիշ
օլմասը իսիլաֆընա օլարապ, օրա
տա Էաղմա վէ Էանիլըն Էլան տէ-
վամ իթմէքտէ վէ պիւթիւն վիլա-
յէթտէ միւքէմէլ գարընըրլըր
հիւքմ իթմէքտէ, պիր գաչ Էիւլ
քիշի գաթլ օլընմըն վէ իւլ քէօյ
ամմէթէն քիւլ օլմուշ տըրլար :

Վաշինկթօն 30 մայիս
Միւսալէհա իշիւն մուխապէ-

րաթ Էյի կիտիյօր : Մ. Բուզվէլթ
միւսալէհա մէսէլէսինին հալի
մէմուլէրիլէ պախշ առտ իտէյօր :

Լօնտոն 30 մայիս
Բէթէրպուրկտան «Կլօպ» կա-
զէթաթընա իշար օլընտըրը իւղ-
րէ, Մ. Բուզվէլթին թէքլիֆինէ
Բուսիանըն ճէվապնամէսի տիւն
Ամերիկա Էլչիսինէ թէսլիւ օլըն-
մըն :

Բօմա 30 մայիս
Իթալիա հիւքիւմէթի սուլհ
մուխապէրաթընա գուվլէթ վէր-
մէք իշիւն, քէնտի Էլչիլէրինէ
թալիմաթ վէրտի :

Սթանպօլ 30 մայիս
Պիր գաչ պուլկար քէօյլէրին
քիլիսէլէրի հիւքիւմէթ գա-
րաթմըն օլտըրընտան, Էհալի
տալլար վէ քիլիմլէրլէ քիլիսէ
ճիգլէր գուրարապ իճրայի ալն
իթմէքտէ իտիլէր : Սօն կիւն-
լէրտէ պու քիլիսէճիգլէրի պօղ-
մապ իշիւն կէօնտէրիլէն ժան-
տարմալարա Էհալի մուխալի-
ֆաթ իթտի, պիլ ախէրէ պիր
մըգտար ասքէր կիտուպ մէք-
քիւր քիլիսէճիգլէրի պօղտու,
վէ պիր տահա Էարմամապ իշիւն
Էհալիտէն իմպա ալտը :

Թ Ի Ի Ճ Ճ Ա Ր Ի Յ Է

ՎԱՌԱՆԱ	Փունիս 1
ՁԱԽԻՐԷ	
Վալիս	54-60 լիպ. 9.50 / 11.70
Արապա	52-62 լիպ. 9. / 11.80
ԱՐՅԱ	
Վալիս 100 քիլո հին	11. / 11. 20
Արապա 42-45 լիպ.	6. 60 / 6. 80
Ենթիւ Ան արապա 33/36 լիպ.	5. 20 / 5. 70
Վալիս 100 քիլո	11. 20 / 11. 40
ՅԱՍՈՒԼԵԱ 100 100 քիլո	25-27
Արապա 100 քիլո	22-24
ՏԱՐԸ արապա Էէքթ.	14-15
ՔՈՂՁ արապա 55-60 լիպ.	11. / 12.80
ՄԻՍԻՐ 57-58 լիպ.	6. 40 / 7.60
» 100 քիլո	11.20- 11. 90
ՁԱՎՏԱՐ արապա	7.70 / 8. --
» 100 քիլո	11. 90 / 12.
Կիւնտէ 15-20 վալիս	վէ 80-100
արապա կէլմէքտէ, վալիս մուսմէ-	
լէսի նաթօլէն 20 ֆր. արապա մու-	
տմէլէթի նաթօլէն 20. 20	

ՍՍՐԱՐԱՅԻԹԷ

նաթօլէն 20, 75 ֆրանք	
Օսմ. լիբարը 22, 75 ալմուն ֆրանք	
ՊԱԳԱԼԻԹԷ	
Վարնա քիաղապընտա պաղպալիյէ	
մալլէրին պու կիւնքի ֆիլաթը, ալթուն	
ֆրանք իլէ :	
ԳԱՀՎԷ	1,95 / 2 10
Շէքիլ Էէմգէ	76
Շէքիլ քէսմէլ սանտըգ	38. 50
Բիլիւնձ ֆիլիպէ չուվալը	42.
» ճարտ »	35.
» Ինկիլիլ »	28.51
Բիզոն »	49.
ԿԻՁ սանաղը	9. 80
Ձէթիլ Էաղը քիլո	85.-1
ԳՈՒՐՈՒ Իւղիւմ	20

ԹԱՏՐՈՆ

ՎԷՍԷԼՈ թատերախումբը Վառնա
հասոճ ըլլալով, կուտայ իր առա-
ջին ներկայացումը «Պուլկարի»
սրահին մէջ վաղը գիշեր (յունիս 2) :
Եթէ օգը նպատաւօր ըլլայ, յառա-
ջիկայ շաբաթ գիշեր պիտի սկսի իր
ամառային ներկայացումները ծովա-
զերեայ թատրոն—Պօրիսի մէջ :

Одговорились А. Курбетиянъ
печатью П. Глушковъ и С.не-Варна